

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
«ՀԻԴՐՈՕԴԵՐԵՎՈՒԹԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՊՈԱԿ
ՏՆՕՐԵՆ**

« 16 » 09 2024թ.

№ 08/ԼԱ/ - 1127

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

2024թ. սեպտեմբերի 9-ից սեպտեմբերի 15-ը ՀՀ-ում դիտված
հիդրոոդերևութաբանական պայմանների և շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի
արդյունքների վերաբերյալ

Հանրապետությունում

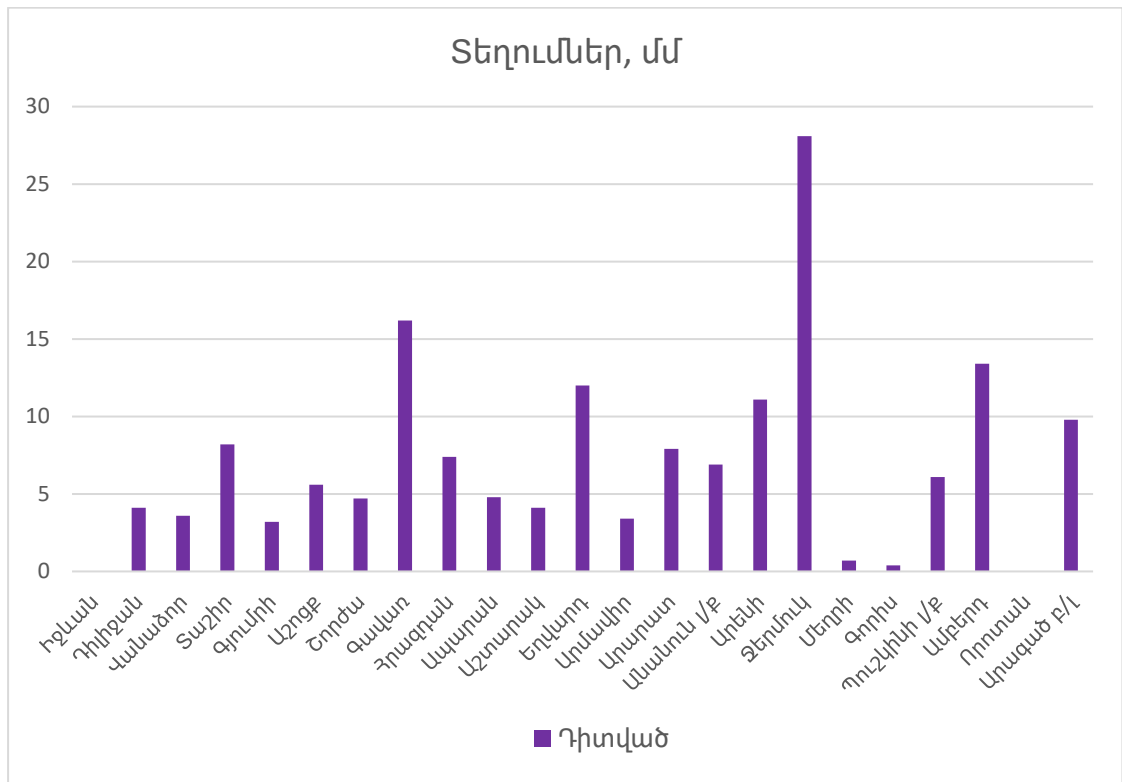
Օդի օրական միջին ջերմաստիճանը սեպտեմբերի 9-ին, 11-ին և 13-ին եղել է նորմայից բարձր
2-5 աստիճանով, սեպտեմբերի 12-ին՝ 3-6 աստիճանով, սեպտեմբերի 10-ին, 14-15-ին եղել է նորմայի
սահմաններում դրական և բացասական շեղումներով:

Մարզ	Միջին օրական ջերմաստիճան, °C														
	09.09		10.09		11.09		12.09		13.09		14.09		15.09		
	Դիտված	Շեղում	Դիտված	Շեղում	Դիտված	Շեղում	Դիտված	Շեղում	Դիտված	Շեղում	Դիտված	Շեղում	Դիտված	Շեղում	
Շիրակ	+14.2+19.8	+1.7+4.0	+13.6+16.8	-0.1+1.2	+14.2+18.5	+1.7+3.9	+16.1+20.5	+3.9+5.3	+16.0+21.4	+4.1+5.0	+14.0+19.1	+1.6+2.6	+10.7+16.4	-0.3-1.4	
Կոտայք	Լեռ.	+14.7+17.9	+1.9+2.0	+12.6+15.5	-0.5+0.5	+15.5+19.1	+2.9+3.5	+15.2+19.9	+3.5+4.6	+14.1+18.3	+2.4+3.1	+13.0+15.6	-0.1+0.4	+10.2+13.9	-1.6-1.8
	Նախ.	+22.1	+2.2	+20.0	+0.3	+22.3	+2.7	+24.3	+4.5	+23.1	+3.4	+19.4	-0.9	+18.2	-1.9
Գեղարքունիք	+12.7+18.3	+0.3+3.5	+13.6+16.5	+0.2+2.4	+15.5+18.3	+2.2+6.3	+16.4+18.6	+3.5+7.0	+14.4+17.7	+2.5+3.8	+11.9+14.7	-0.5+0.8	+9.0+13.1	-0.7-2.5	
Լոռի	+15.0+18.4	+0.9+1.5	+15.1+17.2	+0.1+1.5	+16.6+19.9	+2.5+3.5	+16.8+20.1	+3.6+4.0	+16.6+20.2	+3.5+4.2	+13.1+17.0	-0.3+1.0	+11.1+15.5	-1.2-2.4	
Տավուշ	+17.6+21.9	+0.5+1.4	+16.5+20.3	-1.0+0.7	+18.8+23.6	+3.0+4.0	+19.1+24.9	+4.1+5.4	+18.2+23.9	+3.0+4.2	+16.6+21.0	+0.3+1.6	+13.4+19.3	-1.2-2.2	
Արագածոտն	Լեռ.	+15.1+17.6	+2.2+2.6	+13.2+15.7	+0.8+0.9	+15.4+18.5	+3.3+3.8	+15.9+19.8	+3.9+5.2	+15.4+18.9	+3.2+4.4	+13.3+15.7	+0.5+2.1	+10.6+14.0	-0.2-1.2
	Նախ.	+19.9+24.0	+1.8+2.0	+17.2+21.2	-0.7-1.0	+19.8+23.4	+1.9+2.0	+21.5+26.2	+3.9+6.5	+21.9+26.7	+4.5+6.7	+19.4+23.2	+1.7+3.1	+17.7+21.6	+0.2+2.5
Արարատ	+23.3+25.1	+1.7+3.2	+21.6+23.1	0.0+0.6	+22.2+24.0	+1.1+2.0	+23.9+24.8	+2.5+3.2	+24.8+25.1	+2.9+3.9	+21.5+23.2	+0.3+1.8	+20.2+22.5	-0.7+1.3	
Արմավիր	+23.8	+2.3	+21.7	0.0	+22.1	+0.8	+23.9	+2.8	+24.7	+4.0	+23.8	+3.2	+21.0	+0.1	
Վայոց ձոր	Լեռ.	+17.7	+3.6	+15.5	+1.3	+18.5	+4.9	+18.2	+4.7	+15.5	+1.9	+12.0	-1.7	+11.5	-2.3
	Նախ.	+24.8	+1.7	+22.9	-0.3	+23.6	+1.0	+25.5	+3.2	+26.5	+4.0	+22.4	0.0	+21.9	-0.5
Սյունիք	Հով.	+21.2+24.4	+0.5+0.9	+22.6+25.8	+2.3+2.4	+23.9+26.8	+4.1+4.7	+24.6+27.2	+5.1+5.7	+23.2+26.1	+3.8	+20.5+23.6	+0.7	+19.0+22.0	-0.9
	Նախ.	+16.3+16.4	-0.4+0.8	+18.4+18.9	+1.9+3.5	+17.9+20.9	+3.1+5.3	+17.9+19.5	+3.4+4.4	+17.1+17.7	+2.4+2.6	+15.0+15.3	0.0-0.3	+13.3	-1.9-2.5

Ամենաբարձր և ամենացածր ջերմաստիճաններն ըստ ՀՀ մարզերի

Մարզ	Ամենաբարձր ջերմաստիճանը			Ամենացածր ջերմաստիճանը		
	Օդերևութաբանական կայանի տեղադրման վայրը	դիտման օրը(երը)	°C	Օդերևութաբանական կայանի տեղադրման վայրը	դիտման օրը(եր)	°C
Արագածոտն	Աշտարակ	12	+35.0	Ծաղկահովիտ	15	+5.1
Արարատ	Արարատ	12	+36.0	Ուրցածոր	15	+12.9
Արմավիր	Արմավիր	12	+35.5	Արմավիր	15	+11.5
Վայոց ձոր	Արենի	12	+34.7	Ջերմուկ	15	+7.2
Գեղարքունիք	Շորժա	9	+29.0	Սեմյոնովկա	15	+5.8
Կոտայք	Եղվարդ	12	+32.1	Հանքավան	15	+4.1
Լոռի	Վանաձոր	11	+30.5	Տաշիր	15	+5.0
Սյունիք	Մեղրի	11	+36.5	Սիսիան	09	+6.6
Տավուշ	Բազրատաշեն	11	+33.5	Դիլիջան	15	+7.4
Շիրակ	Գյումրի	12	+30.4	Աշոցք	11, 15	+3.5

Տեղումների քանակը (ըստ օդերևութաբանական կայանների) մմ

Տեղումների գումարային քանակը և դիտման օրեր

Մարզ	Տեղումներ	
	Դիտման օրը(երը)	Գումարային քանակ, մմ
Շիրակ	9, 10, 13, 14, 15	3.2-6.5
Կոտայք	լեռ.	10, 11, 12, 13, 14
	նախ.	10, 14
Գեղարքունիք	10, 11, 12, 13, 14, 15	1.5-16.2

Լոռի		10, 11, 12, 13, 14, 15	3.6-8.2
Տավուշ		9, 10, 12, 13	4.1-4.2
Արագածոտն	լեռ.	10, 11, 12, 13, 14, 15	4.8-13.4
	նախ.	9, 10, 14	4.1-5.9
Արարատ		10, 11, 14, 15	2.0-8.3
Արմավիր		9, 10, 14	3.4
Վայոց ձոր	լեռ.	10, 13, 14	28.1
	նախ.	10, 14	11.1
Սյունիք	հով.	14	0.7
	նախ.	12, 14, 15	0.4-3.7

Վտանգավոր և անբարենպաստ օդերկութաբանական երևույթներ

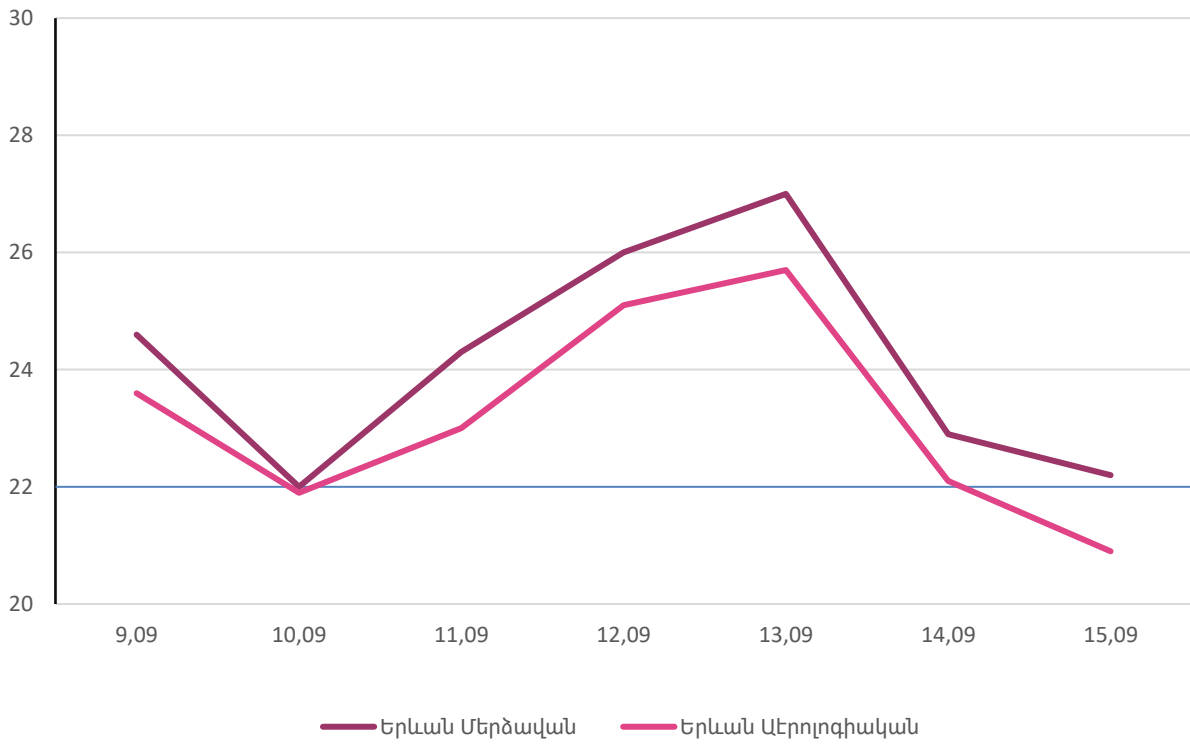
Մարզ / օդերկութաբանական կայան	Դիտման օրը(երը)	Երևույթի անվանումը	Բնութագիրը	Փաստացի
Կոտայք/Ֆանտան	9	Քամի	Պողթկում	18մ/վ
Շիրակ/Արթիկ	9	Քամի	Պողթկում	17մ/վ
Գեղարքունիք / Մարտունի	10	Քամի	Արագություն	18մ/վ
Գեղարքունիք / Սևան ՀՕԴ	11	Քամի	Արագություն	16մ/վ
Շիրակ / Աշոցք	11	Մառախուղ	Տեսանելիություն	500մ
Երևան/Մերձավան	13	Քամի	Պողթկում	18մ/վ
Կոտայք/Եղվարդ	13	Քամի	Պողթկում	16մ/վ
Վայոց ձոր/Ջերմուկ	13	Կարկուտ	Տրամագիծ	7մմ
Երևան/Մերձավան	14	Քամի	Պողթկում	16մ/վ
Սյունիք / Մեղրի	14	Քամի	Արագություն	15մ/վ
Երևան/Մերձավան	15	Քամի	Պողթկում	16մ/վ
Կոտայք/Եղվարդ	15	Քամի	Պողթկում	16մ/վ
Շիրակ/Արթիկ	15	Քամի	Պողթկում	16մ/վ

Մայրաքաղաք Երևանում

Օդի օրական միջին ջերմաստիճանը սեպտեմբերի 9-ին, 11-13-ին եղել է նորմայից բարձր 2-5 աստիճանով, սեպտեմբերի 10-ին, 14-15-ին եղել է նորմային սահմաններում դրական և բացասական շեղումներով:

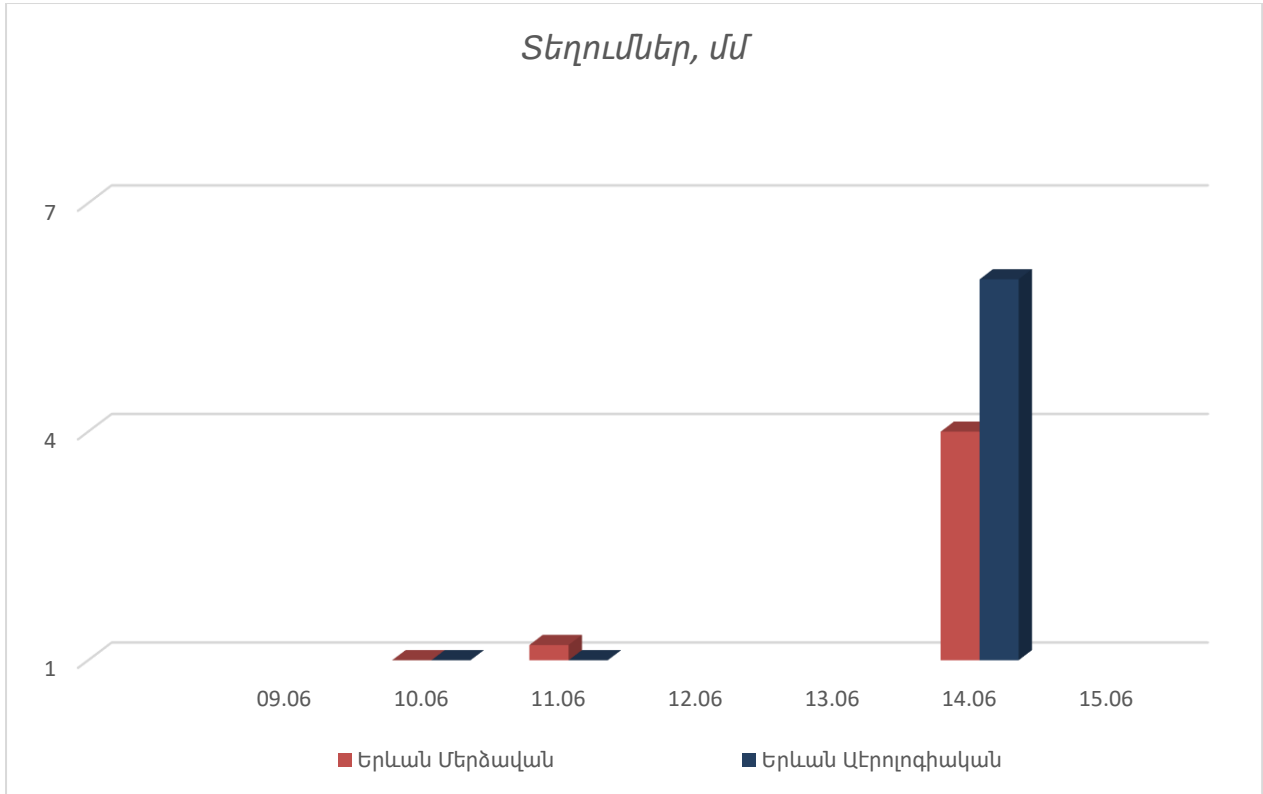
Կայաններ	Երևան քաղաքի միջին օրական ջերմաստիճան													
	09.09		10.09		11.09		12.09		13.09		14.09		15.09	
	ջերմ.	շեղում	ջերմ.	շեղում	ջերմ.	շեղում	ջերմ.	շեղում	ջերմ.	շեղում	ջերմ.	շեղում	ջերմ.	շեղում
Մերձավան	+24.6	+1.9	+22.0	-0.2	+24.3	+2.2	+26.5	+4.6	+27.0	+5.2	+22.9	+0.7	+22.2	0.0
Աերոլոգիական	+23.6	+1.7	+21.9	-0.1	+23.0	+1.2	+25.6	+3.9	+25.7	+4.3	+22.1	+0.3	+20.9	-0.8

Օդի միջին օրական ջերմաստիճան, °C

Ամենաբարձր և ամենացածր ջերմաստիճանները

	Ամենաբարձր ջերմաստիճանը			Ամենացածր ջերմաստիճանը		
	Օդերևութաբան ական կայանի տեղադրման վայրը	դիտման օրը(երը)	°C	Օդերևութաբան ական կայանի տեղադրման վայրը	դիտման օրը(երը)	°C
ք. Երևան	Մերձավան	12	+34.8	Աերոլոգիական	15	+15.0

Ագրոդերևութաբանական տեղեկատվություն

Տասնօրյակի ընթացքում հանրապետությունում շարունակվել են գյուղատնտեսական աշխատանքները:

Հովտային շրջաններում կատարվել են բանջարանոցային մշակաբույսերի, խաղողի, սերկևիլի, նռան, ընկույզի, լեռնային շրջաններում՝ հնդավորների, կարտոֆիլի, կաղամբի բերքահավաք:

Լեռնային և նախալեռնային շրջաններում շարունակվել են աշնանացան ցորենի ցանքի և նախացանքի աշխատանքները:

Տասնօրյակի ընթացքում դիտված տեղումները բարձրացրել են հողի խոնավության պաշարները՝ բարելավվելով նախացանքի, ցանքի, հատիկի աճի և զարգացման պայմանները:

Հիդրոլոգիական պայմաններ

Սեպտեմբերի 9-15-ին հանրապետության գետերի մեծ մասում ջրի ելքերի բնական էական փոփոխություններ չեն դիտվել:

Սևանա լճի մակարդակը շաբաթվա ընթացքում իջել է 2 սմ-ով (08.09-15.09.2024թթ. տարբերությունը) և կազմել՝ 1900.56 մ (15.09.24թ.), որն անցյալ տարվա նույն օրվա մակարդակից բարձր է 21 սմ-ով:

Արփա-Սևան ջրատարով սեպտեմբերի 9-15-ն ընկած ժամանակահատվածում Սևանա լիճ տեղափոխված ջրի քանակը կազմել է 0.644 մլն.մ³, իսկ 2024 թվականի հունվարի 1-ից սեպտեմբերի 15-ը ներառյալ՝ 177.492 մլն.մ³:

Սևանա լճից բացթողնված ջրի ծավալը ըստ Հրազդան ՀԷԿ-ի ուղղաթեք ջրանցքի Գեղամավան դիտակետի սեպտեմբերի 9-15-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածում կազմել է 8.654 մլն.մ³, իսկ գումարային բացթողումը՝ հունիսի 16-ից սեպտեմբերի 15-ը ներառյալ՝ 130.615 մլն.մ³:

Երևան և Վանաձոր քաղաքների 06.09-12.09.2024թթ. ժամանակահատվածի մթնոլորտային օդի աղտոտվածության մոնիթորինգի արդյունքների վերաբերյալ

Երևան

Երևան քաղաքում մթնոլորտային օդի աղտոտվածության դիտարկումներն իրականացվում են 5 դիտակայաններում:

Կատարվում են մթնոլորտային օդում ազոտի և ծծմբի երկօքսիդների, գետնամերձ օզոնի և ընդհանուր փոշու պարունակությունների ամենօրյա ուսումնասիրություններ:

Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում 06.09-12.09.2024թթ. ժամանակահատվածում սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիան գերազանցվել է հետևյալ դեպքերում.

Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում աղտոտիչների սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաների գերազանցումները

Դիտակետի համար (հասցե)	Ամսաթիվ	Ընդհանուր փոշու կոնցենտրացիա (մգ/մ ³)	Գերազանցում (ՍԹԿ-0.15մգ/մ ³)
Դիտակայան 1 (Արաբկիր, Կոմիտաս 29)	06-07.09.2024	0.325	2.2 անգամ
Դիտակայան 7 (Նոր Նորք (Գայի 32)	11-12.09.2024	0.241	1.6 անգամ
Դիտակայան 8 (Նոր Նորք (Գայի 32)	06-07.09.2024	0.169	1.1 անգամ
	11-12.09.2024	0.174	1.2 անգամ
Դիտակայան 18 (Կենտրոն, Լուսավորիչ-Ազաթանգեղոս խաչմերուկ)	05-06.09.2024	0.416	2.8 անգամ
	06-07.09.2024	0.375	2.5 անգամ
	07-08.09.2024	0.320	2.1 անգամ
	08-09.09.2024	0.236	1.6 անգամ
	09-10.09.2024	0.236	1.6 անգամ
	10-11.09.2024	0.203	1.4 անգամ
	11-12.09.2024	0.370	2.5 անգամ

Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում 06.09-12.09.2024թթ. ժամանակահատվածում
կատարված դիտարկումների արդյունքները (օրական
կոնցենտրացիաների արժեքները)

Աղյուսակ 1. Ծծմբի երկօքսիդ ՍԹԿ- 0.05մգ/մ³

Ամսաթիվ (նմուշառման սկիզբ/վերջ)	Դիտակետ 1 SO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 2 SO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 7 SO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 8 SO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 18 SO2 (մգ/մ ³)
05-06.09.2024	0.034	0.019	0.023	0,048	0.026
06-07.09.2024	0.037	0.010	0.023	0.042	0.048
07-08.09.2024	0.041	0.010	0.020	-	0.034
08-09.09.2024	0.018	0.010	0.012	0.017	0.018
09-10.09.2024	0.018	0.010	0.012	0.020	0.018
10-11.09.2024	0.021	0.010	0.017	0.025	0.023
11-12.09.2024	0.025	0.012	0.013	0.011	0.041

Աղյուսակ 2. Գետնամերձ օդոն ՍԹԿ- 0.03մգ/մ³

Ամսաթիվ (նմուշառման սկիզբ/վերջ)	Դիտակետ 1 O3 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 2 O3 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 7 O3 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 8 O3 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 18 O3 (մգ/մ ³)
05-06.09.2024	0.009	0.009	0.004	0.010	0.012
06-07.09.2024	0.004	0.002	0.002	0.006	0.005
07-08.09.2024	0.008	0.002	0.002	0.007	0.005
08-09.09.2024	0.004	0.001	0.002	0.003	0.002
09-10.09.2024	0.004	0.001	0.002	0.003	0.002
10-11.09.2024	0.010	0.002	0.006	0.007	0.006
11-12.09.2024	0.006	0.006	0.002	0.008	0.007

Աղյուսակ 3. Ընդհանուր փոշի ՍԹԿ-0.15մգ/մ³

Ամսաթիվ (նմուշառման սկիզբ/վերջ)	Դիտակետ 1 PM (մգ/մ ³)	Դիտակետ 2 PM (մգ/մ ³)	Դիտակետ 7 PM (մգ/մ ³)	Դիտակետ 8 PM (մգ/մ ³)	Դիտակետ 18 PM (մգ/մ ³)
05-06.09.2024	0.135	0.128	0.119	0.141	0.416
06-07.09.2024	0.325	-	-	0.169	0.375
07-08.09.2024	0.037	0.062	0.060	0.151	0.320
08-09.09.2024	0.041	0.110	0.070	0.106	0.236
09-10.09.2024	0.041	0.110	0.070	0.106	0.236
10-11.09.2024	-	0.070	0.027	0.074	0.203
11-12.09.2024	-	0.043	0.241	0.174	0.370

Աղյուսակ 4. Ազոտի երկօքսիդ ՍԹԿ-0.04մգ/ մ³

Ամսաթիվ (նմուշառման սկիզբ/վերջ)	Դիտակետ 1 NO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 2 NO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 7 NO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 8 NO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 18 NO2 (մգ/մ ³)
05-06.09.2024	0.019	0.023	0.011	0.031	0.011
06-07.09.2024	0.023	0.028	-	0.017	0.015
07-08.09.2024	0.010	0.027	0.011	0.029	0.028

08-09.09.2024	0.012	0.012	0.005	0.008	0.015
09-10.09.2024	0.011	0.017	0.008	0.008	0.015
10-11.09.2024	0.019	0.035	0.007	0.017	0.017
11-12.09.2024	0.008	0.020	0.014	0.024	0.035

- անվտանգ տվյալ

Դիտակայանի հասցեները՝

Դիտակայան 1-Արաբկիր (Կոմիտաս 29)

Դիտակայան 2-Շենգավիթ (Արշակունյաց 135/10)

Դիտակայան 7-Կենտրոն (Խանջյան 51)

Դիտակայան 8- Նոր Նորք (Գայի 32)

Դիտակայան 18-Կենտրոն (Լուսավորիչ-Ազաթանգեղոս խաչմերուկ)

Վանաձոր

Վանաձոր քաղաքում մթնոլորտային օդի աղտոտվածության դիտարկումներն իրականացվում են 3 դիտակայաններում:

Կատարվում են մթնոլորտային օդում ազոտի և ծծմբի երկօքսիդների, ընդհանուր փոշու պարունակությունների ամենօրյա ուսումնասիրություններ:

Վանաձոր քաղաքի մթնոլորտային օդում 06.09-12.09.2024թթ. ժամանակահատվածում սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիան գերազանցվել է հետևյալ դեպքերում.

Վանաձոր քաղաքի մթնոլորտային օդում աղտոտիչների սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաների գերազանցումները

Դիտակետի համար (հասցե)	Ամսաթիվ	Ընդհանուր փոշու կոնցենտրացիա (մգ/մ ³)	Գերազանցում (ՍԹԿ-0.15մգ/մ ³)
Դիտակայան 2 (Կենտրոն թաղամաս. Հերացի 24ա)	09-10.09.2024	0.170	1.1 անգամ
Դիտակայան 3 (Քիմիագործների թաղամաս. Վարդանանց 10ա)	06-07.09.2024	0.298	2.0 անգամ

Վանաձոր քաղաքի մթնոլորտային օդում 06.09-12.09.2024թթ. ժամանակահատվածում կատարված դիտարկումների արդյունքները (օրական կոնցենտրացիաների արժեքները)

Աղյուսակ 1. Ծծմբի երկօքսիդ ՍԹԿ- 0.05մգ/մ³

Ամսաթիվ (նմուշառման սկիզբ/վերջ)	Դիտակետ 1 SO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 2 SO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 3 SO2 (մգ/մ ³)
05-06.09.2024	0.0002	0.0008	0.0010
06-07.09.2024	0.0010	0.0006	0.0009

07-08.09.2024	0.0011	0.0007	0.0010
08-09.09.2024	0.0012	0.0005	0.0010
09-10.09.2024	0.0010	0.0008	0.0007
10-11.09.2024	0.0013	0.0009	0.0030
11-12.09.2024	0.0015	0.0009	0.0012

Աղյուսակ 2. Ընդհանուր փոշի ՍԹԿ-0.15մգ/մ³

Ամսաթիվ (նմուշառման սկիզբ/վերջ)	Դիտակետ 1 PM (մգ/մ ³)	Դիտակետ 2 PM (մգ/մ ³)	Դիտակետ 3 PM (մգ/մ ³)
05-06.09.2024	0.137	0.128	0.129
06-07.09.2024	0.105	0.102	0.298
07-08.09.2024	0.072	0.073	0.052
08-09.09.2024	0.102	0.142	0.133
09-10.09.2024	0.058	0.170	0.084
10-11.09.2024	0.028	0.106	0.090
11-12.09.2024	0.083	0.052	0.073

Աղյուսակ 3. Ազոտի երկօքսիդ ՍԹԿ-0.04մգ/ մ³

Ամսաթիվ (նմուշառման սկիզբ/վերջ)	Դիտակետ 1 NO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 2 NO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 3 NO2 (մգ/մ ³)
05-06.09.2024	0.007	0.004	0.007
06-07.09.2024	0.006	0.007	0.006
07-08.09.2024	0.004	0.004	0.004
08-09.09.2024	0.006	0.004	0.004
09-10.09.2024	0.006	0.004	0.004
10-11.09.2024	0.005	0.006	0.007
11-12.09.2024	0.007	0.005	0.007

- անվստահելի տվյալ

Դիտակայանի հասցեները՝

Դիտակայան 1- Դիմաց թաղամաս, Ծառուրյան փող. 53 տուն

Դիտակայան 2- Կենտրոն թաղամաս, Հերացի 24ա

Դիտակայան 3- Քիմիագործների թաղամաս, Վարդանանց 10ա

Տնօրեն՝

Լևոն Ազիզյան

Համակատարողներ՝ Տնօրենի տեղակալ Գ. Սուրենյան, հեռ.՝ 010 57 62 80
Տնօրենի տեղակալ Գ. Շահնազարյան, հեռ.՝ 010 24 20 50
Տնօրենի տեղակալ Է. Մխակյան, հեռ.՝ 010 57 62 80